

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 26. apríla 2018*

„Nesplnenie povinnosti členským štátom – Ochrana prírody – Smernica 2009/147/ES – Ochrana voľne žijúceho vtáctva – Osobitne chránené územie (OCHÚ) – Klasifikácia území, ktoré sú podľa počtu a veľkosti najvhodnejšie na zachovanie druhov vtákov uvedených v prílohe I smernice 2009/147, ako OCHÚ – Významné vtáčie územie (VVÚ) – VVÚ Rila – Čiastočná klasifikácia VVÚ Rila ako OCHÚ“

Vo veci C-97/17,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 258 ZFEÚ, podaná 24. februára 2017,

Európska komisia, v zastúpení: P. Mihajlova a C. Hermes, splnomocnení zástupcovia,

žalobkyňa,

proti

Bulharskej republike, v zastúpení: E. Petranova a L. Zaharieva, splnomocnené zástupkyne,

žalovanej,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory M. Ilešič, sudcovia A. Rosas, C. Toader (spravodajkyňa), A. Prechal a E. Jarašiūnas,

generálny advokát: M. Wathelet

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Vo svojej žalobe Európska komisia žiada, aby Súdny dvor určil, že Bulharská republika tým, že nezahrnula celé významné vtáčie územie (ďalej len „VVÚ“) pokrývajúce pohorie Rila (ďalej len „VVÚ Rila“) do osobitne chráneného územia (ďalej len „OCHÚ“), neklasifikovala ako OCHÚ tie územia,

* Jazyk konania: bulharčina.

ktoré sú najvhodnejšie podľa počtu a veľkosti na zachovanie druhov uvedených v prílohe I smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva (Ú. v. EÚ L 20, 2010, s. 7, ďalej len „smernica o vtáctve“), a v dôsledku toho si nespĺnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 4 ods. 1 tejto smernice.

Právny rámec

2 V súlade s článkom 1 ods. 1 smernice o vtáctve sa táto smernica vzťahuje na ochranu všetkých druhov voľne žijúceho vtáctva prirodzene sa vyskytujúceho na európskom území členských štátov, na ktoré sa uplatňuje Zmluva o FEÚ. Jej cieľom je ochrana, starostlivosť a kontrola týchto druhov a stanovuje pravidlá ich využívania.

3 Článok 4 ods. 1 a 2 tejto smernice stanovuje:

„1. Druhy uvedené v prílohe I sú predmetom zvláštnych opatrení týkajúcich sa ochrany ich biotopov, aby sa zabezpečilo ich prežitie a rozmnožovanie v areáli ich rozšírenia.

V tejto súvislosti sa venuje pozornosť:

- a) druhom, ktorým hrozí vyhynutie;
- b) druhom citlivým na špecifické zmeny biotopov;
- c) druhom, ktoré sú považované za vzácne vzhľadom na svoju malú početnosť alebo obmedzené rozšírenie v danej oblasti;
- d) iným druhom, ktoré vyžadujú zvláštnu pozornosť z dôvodov špecifického charakteru ich biotopov.

Ako podklady na vyhodnotenie sa berú do úvahy trendy a kolísanie početnosti populácií.

Členské štáty klasifikujú najmä podľa počtu a veľkosti najvhodnejšie územia ako [OCHÚ] na zachovanie týchto druhov, berúc do úvahy požiadavky na zachovanie týchto druhov v geografických oblastiach mora a pevniny, kde sa uplatňuje táto smernica.

2. Členské štáty prijímú podobné opatrenia pre pravidelne sa vyskytujúce sťahovavé druhy, ktoré nie sú uvedené v prílohe I, berúc do úvahy potrebu ich ochrany v geografických oblastiach mora a pevniny, kde sa uplatňuje táto smernica, čo sa týka oblastí ich hniezdenia, preperovania a zimovania a miest odpočinku na ich migračných trasách. Na tento účel venujú členské štáty zvláštnu pozornosť ochrane mokradí a hlavne mokradí medzinárodného významu.“

4 V článku 12 ods. 1 a 2 tejto smernice sa stanovuje:

„1. Každé tri roky, počnúc 7. aprílom 1981, členské štáty postúpia Komisii správu o vykonávaní vnútroštátnych ustanovení prijatých v zmysle tejto smernice.

2. Na základe informácií uvedených v odseku 1 pripraví Komisia každé tri roky zloženú správu. Časť návrhu správy, zahŕňajúca informácie poskytnuté daným členským štátom, sa predloží orgánom daného členského štátu na overenie. Konečná verzia správy sa predloží členským štátom.“

Konanie pred podaním žaloby

- 5 Na základe sťažnosti, ktorú podala Bulgarsko družество za zaštitu na pticite (Bulharská spoločnosť pre ochranu vtáctva, ďalej len „BDZP“), ktorá je členom mimovládnej organizácie BirdLife International, Komisia adresovala 6. júna 2008 Bulharskej republike formálnu výzvu, v ktorej vytykala tomuto členskému štátu, že neklasifikoval ako OCHÚ územia, ktoré sú najvhodnejšie z hľadiska počtu a veľkosti, pokiaľ ide o šesť VVÚ (Rila, Kaliakra, Centralen Balkan, Lomovete, Pirin a Zapadni Rodopi), a preto si nespĺnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 4 ods. 1 a 2 smernice o vtáctve.
- 6 Vo svojich odpovediach na formálnu výzvu Bulharská republika spochybnila akékoľvek nesplnenie povinnosti na základe smernice o vtáctve, pričom najmä uviedla, že časť VVÚ Rila, v prejednávanej veci Rilski manastir (kláštor v Rile, Bulharsko), bola medzitým predmetom dodatočnej klasifikácie ako OCHÚ.
- 7 Keďže Komisiu celkovo tieto odpovede neuspokojili, zaslala Bulharskej republike 17. októbra 2014 odôvodnené stanovisko, v ktorom jej vytykala nesplnenie povinností stanovených v článku 4 ods. 1 tejto smernice. Toto odôvodnené stanovisko sa však týkalo len VVÚ Rila, keďže VVÚ Kaliakra bolo medzitým predmetom osobitného konania o porušení povinnosti, o ktorom rozhodol Súdny dvor v rozsudku zo 14. januára 2016, Komisia/Bulharsko (C-141/14, EU:C:2016:8), a VVÚ Centralen Balkan, Lomovete, Pirin a Zapadni Rodopi boli medzičasom klasifikované vo veľmi významnom rozsahu ako OCHÚ.
- 8 Pokiaľ ide o VVÚ Rila, Komisia vo svojom odôvodnenom stanovisku tvrdila, že len 72 % celkovej rozlohy bolo klasifikovaných ako OCHÚ, čo malo za následok obmedzenie ochrany 17 druhov uvedených v prílohe I smernice o vtáctve.
- 9 Dňa 15. decembra 2014 Bulharská republika odpovedala na odôvodnené stanovisko a následne zaslala 7. septembra 2015 a 3. februára 2016 doplňujúce informácie a aktualizáciu. Tento členský štát v nich podstatne tvrdil, že klasifikácia 72 % VVÚ Rila ako OCHÚ zaručuje „najvyššiu úroveň ochrany druhov a biotopov, opísaných v VVÚ“, ale v duchu dobrej spolupráce zdvojnásobí úsilie preskúmať otázku rozšírenia veľkosti OCHÚ Rila.
- 10 Komisia usudzovala, že aj napriek prijatým opatreniam si Bulharská republika stále nespĺnila svoje povinnosti podľa článku 4 ods. 1 smernice o vtáctve, a rozhodla sa preto podať túto žalobu.

O prípustnosti

Argumentácia účastníkov konania

- 11 Bulharská republika tvrdí, že žaloba je neprípustná, a v podstate uvádza dva argumenty na podporu svojich tvrdení.
- 12 Po prvé, Bulharská republika tvrdí, že Komisia zmenila predmet sporu. Zatiaľ čo jej Komisia vo výzve vytykala, že si nespĺnila svoju povinnosť spočívajúcu v klasifikácii území najvhodnejších z hľadiska počtu a veľkosti na zachovanie druhov uvedených v prílohe I smernice o vtáctve ako OCHÚ, táto inštitúcia v odôvodnenom stanovisku a v žalobných návrhoch založila svoju výhradu na skutočnosti, že celé VVÚ Rila nebolo klasifikované ako OCHÚ. Bulharská republika preto nemohla ani splniť povinnosti, ktoré jej vyplývali z práva Únie, ani nemohla uplatniť svoje dôvody na obranu voči predloženým výhradám.

- 13 Bulharská republika zdôrazňuje, že bola pri čítaní výzvy presvedčená, že stačí zabezpečiť dostatočnú ochranu druhov uvedených v prílohe I smernice o vtáctve, takže prijala všetky opatrenia potrebné na to, aby vyhovelá tejto formálnej výzve. Až po doručení odôvodneného stanoviska zistila, že Komisia jej vlastne vytýka, že neklasifikovala ako OCHÚ celé územie VVÚ Rila.
- 14 Po druhé, Bulharská republika sa domnieva, že tak v odôvodnenom stanovisku, ako aj v žalobe Komisia dostatočne nespresnila predmet konania ani koherentne a presne neuviedla dôvody, pre ktoré sa domnieva, že tento členský štát si nesplnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 4 ods. 1 smernice o vtáctve.
- 15 Predovšetkým uvádza, že Komisia len všeobecne uviedla, že klasifikácia len časti VVÚ Rila ako OCHÚ mala za následok obmedzenie ochrany 17 druhov uvedených v prílohe I smernice o vtáctve, ale neuviedla dostatočné dôkazy umožňujúce identifikáciu týchto druhov.
- 16 V odpovedi Komisia tvrdí, po prvé, že pokiaľ ide o údajnú zmenu predmetu sporu, závery uvedené vo výzve a v odôvodnenom stanovisku sú rovnaké a že neexistuje nijaký nesúlad ani rozdiel medzi uvedenými dvoma dokumentmi. Tvrdí, že počas konania pred podaním žaloby, vzhľadom na ďalšie územia, ktoré Bulharská republika klasifikovala ako OCHÚ v nadväznosti na výzvu, sa predmet sporu jednoducho obmedzil na zostávajúcu časť neklasifikovaného VVÚ Rila.
- 17 Pokiaľ ide, po druhé, o údajne nedostatočné označenie predmetu sporu, Komisia konštatuje, že vychádzala z konkrétneho ustanovenia smernice o vtáctve a že poskytla zoznam 17 druhov vtákov, ktorých zachovanie nie je dostatočne zaručené v dôsledku klasifikácie len časti VVÚ Rila ako OCHÚ, ako aj zoznam 9 druhov vtákov značne ovplyvnených touto neúplnou klasifikáciou.

Posúdenie Súdny dvorom

- 18 Pokiaľ ide o výhradu založenú na zmene predmetu sporu, treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora má výzva za cieľ jednak vymedziť predmet sporu a uviesť členskému štátu, ktorý je vyzvaný predložiť svoje pripomienky, údaje potrebné na prípravu jeho obrany, a jednak mu umožniť, aby dal záležitosť do poriadku predtým, než vo veci začne konať Súdny dvor (rozsudky z 28. marca 1985, Komisia/Taliansko, 274/83, EU:C:1985:148, bod 19, a zo 7. apríla 2011, Komisia/Portugalsko, C-20/09, EU:C:2011:214, bod 19 a citovaná judikatúra). Možnosť dotknutého členského štátu predložiť svoje pripomienky totiž predstavuje – hoci sa domnieva, že ju nemusí využiť, – dôležitú záruku vyžadovanú zmluvou FEÚ a jej dodržanie je podstatnou formálnou podmienkou konania o nesplnení povinnosti členským štátom (rozsudok zo 14. apríla 2011, Komisia/Rumunsko, C-522/09, EU:C:2011:251, bod 16).
- 19 Odôvodnené stanovisko síce musí obsahovať zrozumiteľný a podrobný opis dôvodov, na základe ktorých Komisia dospela k záveru, že dotknutý členský štát si nesplnil svoje povinnosti podľa Zmluvy, výzva však nemôže podliehať takým prísnyim požiadavkám presnosti ako odôvodnené stanovisko, keďže nutne nemôže obsahovať nič iné, než len prvé stručné zhrnutie výhrad. Preto Komisii nič nebráni, aby v odôvodnenom stanovisku spresnila výhrady, ktoré predtým uviedla všeobecnejšie vo výzve (pozri v tomto zmysle rozsudky z 8. apríla 2008, Komisia/Taliansko, C-337/05, EU:C:2008:203, bod 23, a z 13. februára 2014, Komisia/Spojené kráľovstvo, C-530/11, EU:C:2014:67, bod 40).
- 20 V prejednávanej veci treba uviesť, že tak vo výzve, ako aj v odôvodnenom stanovisku Komisia výslovne uviedla, že tým, že Bulharská republika neklasifikovala územia najvhodnejšie podľa počtu a veľkosti na zachovanie druhov uvedených v prílohe I smernice o vtáctve ako OCHÚ, si nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 4 ods. 1 tejto smernice.

- 21 Jediný rozdiel medzi týmito dokumentmi spočíva v tom, že vo výzve Komisia uviedla, že Bulharská republika neklasifikovala všetky územia, ktoré sú najvhodnejšie na zachovanie druhov uvedených v prílohe I smernice o vtáctve, ako OCHÚ, zatiaľ čo v odôvodnenom stanovisku a žalobe – keďže ju neuspokojila klasifikácia území týmto členským štátom v nadväznosti na výzvu – spresnila predmet sporu tým, že vymedzila zvyšnú neklasifikovanú časť VVÚ Rila.
- 22 Vzhľadom na to, že celé VVÚ Rila je uvedené v zozname území, ktoré sú najvhodnejšie z hľadiska počtu aj veľkosti na zachovanie druhov v zmysle článku 4 ods. 1 smernice o vtáctve, Bulharská republika nemôže dôvodne tvrdiť, že Komisia zmenila predmet sporu.
- 23 Pokiaľ ide o žalobný dôvod spočívajúci v tom, že predmet sporu údajne nebol v žalobe dostatočne vymedzený, treba uviesť, že v zmysle článku 120 písm. c) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora a súvisiacej judikatúry musia všetky žaloby obsahovať predmet konania, ako aj stručné zhrnutie dôvodov. Tieto údaje musia byť dostatočne jasné a presné, aby umožnili žalovanému pripraviť si obhajobu a Súdnemu dvoru vykonať preskúmanie. Z toho teda vyplýva, že podstatné skutkové a právne okolnosti, na ktorých je žaloba založená, musia vyplývať koherentným a zrozumiteľným spôsobom už z textu samotnej žaloby a žalobné návrhy musia byť formulované jednoznačne, aby Súdny dvor nerozhodol nad rámec návrhov alebo neopomenul rozhodnúť o niektorom žalobnom dôvode (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 14. januára 2010, Komisia/Česká republika, C-343/08, EU:C:2010:14, bod 26; z 15. júna 2010, Komisia/Španielsko, C-211/08, EU:C:2010:340, bod 32, ako aj z 15. novembra 2012, Komisia/Portugalsko, C-34/11, EU:C:2012:712, bod 44).
- 24 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že Súdny dvor musí preskúmať, či odôvodnené stanovisko a žaloba uvádzajú žalobné dôvody koherentným a presným spôsobom, aby mu umožnili správne pochopiť rozsah vytýkaného porušenia práva Únie, čo je nevyhnutnou podmienkou na to, aby mohol Súdny dvor preveriť existenciu namietaného nesplnenia povinnosti (rozsudok z 15. novembra 2012, Komisia/Portugalsko, C-34/11, EU:C:2012:712, bod 43 a citovaná judikatúra).
- 25 V prejednávanej veci treba uviesť, že v záveroch odôvodneného stanoviska a žaloby Komisia výslovne uviedla, že žaloba o nesplnenie povinnosti sa zakladá na nesplnení povinností Bulharskej republiky, ktoré jej vyplývajú z článku 4 ods. 1 smernice o vtáctve.
- 26 Okrem toho v dôvodoch odôvodneného stanoviska a žaloby Komisia tvrdila, že len čiastočná klasifikácia VVÚ Rila ako OCHÚ mala za následok „značné obmedzenie“ ochrany 17 druhov vtákov uvedených v prílohe I tejto smernice, konkrétne druhov: pôtik kapcavý (*Aegolius funereus*), jariabok hôrny (*Bonasia bonasia*), hadiar krátkoprstý (*Circaetus gallicus*), ďateľ bielochrbtý (*Dendrocopos leucotus*), tesár čierny (*Dryocopus martius*), sokol sťahovavý (*Falco peregrinus*), kuvičok vrabčí (*Glaucidium passerinum*), Ďubník trojprstý (*Picoides tridactylus*), tetrov hlucháň (*Tetrao urogallus*), orol skalný (*Aquila chrysaetos*), lelek obyčajný (*Caprimulgus europaeus*), chrapkáč poľný (*Crex crex*), ďateľ prostredný (*Dendrocopos medius*), výr skalný (*Bubo bubo*), strakoš obyčajný (*Lanius collurio*), škovránik stromový (*Lullula arborea*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), pričom prvých deväť z týchto druhov bolo „značne ovplyvnených“.
- 27 Treba teda usudzovať, že v zmysle judikatúry uvedenej v bodoch 23 a 24 tohto rozsudku Komisia predložila svoje žalobné dôvody koherentným a presným spôsobom.
- 28 Z tohto dôvodu je žaloba prípustná.

O veci samej

Argumentácia účastníkov konania

- 29 Komisia tvrdí, že Bulharská republika si tým, že neklasifikovala celú VVÚ Rila ako OCHÚ, nesplnila svoje povinnosti podľa článku 4 ods. 1 smernice o vtáctve.
- 30 V tejto súvislosti Komisia zdôrazňuje význam časti VVÚ Rila, ktorá nebola klasifikovaná ako OCHÚ, pre zachovanie vtáctva, kritizuje skutočnosť, že určité druhy vtákov sú zbavené ochrany, ktorú by im zaručila len klasifikácia celého VVÚ Rila ako OCHÚ, a obhajuje relevantnosť dôkazov predložených na účely preukázania nevyhnutnosti takej klasifikácie v plnom rozsahu.
- 31 Po prvé, pokiaľ ide o tú časť VVÚ Rila, ktorá nie je klasifikovaná ako OCHÚ a pokrýva oblasť situovanú na úpätí pohoria Rila okolo hraníc OCHÚ Rila a Rilski manastir, Komisia zdôrazňuje skutočnosť, že významná časť tejto oblasti, konkrétne 75 %, pozostáva z pralesov, najmä ihličnatých, priaznivých pre ochranu kuvička vrabčieho, pôtika kapcavého a dúbnička trojprstého, z ktorých sa v týchto lesoch nachádzajú najväčšie hniezdiace populácie v tejto krajine, a tiež orla skalného, tetova hlucháňa, sokola sťahovavého, datľa čierneho, datľa bielochrbtého, leleka obyčajného a jariabka hôrneho. Celá VVÚ Rila je súčasťou prioritnej lokality pre tieto druhy tak v Bulharsku, ako aj v Únii.
- 32 Okrem toho sa v celej VVÚ Rila nachádza 130 rozličných druhov, z ktorých 20 je uvedených v prílohe I smernice o vtáctve a 41 je s európskym významom z hľadiska ich zachovania, medzi ktorými sú druhy patriace do kategórie SPEC 1 ako globálne ohrozené, 14 druhov patriacich do kategórie SPEC 2 s nepriaznivým európskym statusom, z ktorých sa väčšina svetovej populácie nachádza v Európe, a 26 druhov patriacich do kategórie SPEC 3 s nepriaznivým európskym statusom, z ktorých väčšina svetovej populácie sa nachádza mimo Európy.
- 33 Celé VVÚ Rila má celosvetový význam ako reprezentatívna zóna alpínskeho biómu vzhľadom na to, že sa v nej nachádzajú tri druhy vtáctva, ktoré sa vyskytujú výlučne v tomto bióme a sú preň typické, zo štyroch zaregistrovaných v Bulharskej republike, konkrétne murárik červenokrídly, čavka žltozobá a vrchárka červenková. VVÚ Rila je tiež jedným z najvýznamnejších v Európe v rámci ochrany populácie skaliara pestrého, červienky obyčajnej, pinky obyčajnej, krutihlava obyčajného, drozda kolohrivca, drozda plavého, drozda čierneho, králik zlatohlavého, penice čiernohlavej a stehlíka konôpkára.
- 34 V tejto súvislosti Komisia uvádza, že biotopy a populácie najviac dotknutých druhov sa nachádzajú jednak v časti VVÚ Rila, ktorá je klasifikovaná ako OCHÚ, jednak v časti, ktorá takto klasifikovaná nie je. Keďže Bulharská republika nepredložila dodatočné vedecké údaje, ktoré by mohli odôvodniť klasifikáciu len časti VVÚ Rila ako OCHÚ, Komisia pripomína, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora zoznam významných vtáčích území v Európe (ďalej len „zoznam VVÚ“) predstavuje najaktuálnejší a najpresnejší referenčný zdroj na určenie miest, ktoré sú najvhodnejšie z hľadiska počtu a veľkosti na zachovanie druhov uvedených v prílohe I smernice o vtáctve
- 35 Po druhé, Komisia tvrdí, že časť VVÚ Rila klasifikovaná ako ÚCHO je do veľkej miery nedostatočná vzhľadom na výskyt populácie veľmi významných domácich druhov uvedených v tejto prílohe.
- 36 Na podporu tohto tvrdenia Komisia pripomína, že sa opiera o hodnotenie údajov týkajúcich sa vtáctva pre 114 OCHÚ, ktoré pôvodne navrhla BDZP a vykonala Bulgarska Akademia na Naukite (Bulharská akadémia vied, Bulharsko) (ďalej len „BAN“), neskôr revidované na základe správy vypracovanej v roku 2008 národnou pracovnou skupinou vytvorenou Ministerstvom životného prostredia a vôd (ďalej len „ministerstvo životného prostredia“).

- 37 Komisia dodáva, že jej hodnotenia sú založené aj na informáciách z databázy poskytnutej Bulharskou republikou a štandardných formulároch údajov týkajúcich sa OCHÚ Rila, takisto poskytnutých bulharskými orgánmi.
- 38 Pri stanovovaní významu miesta pre populáciu v určenej lokalite Komisia vysvetľuje, že vychádzala z prahovej hodnoty 1 % týkajúcej sa miestnej alebo národnej hniezdiacej populácie, ktorú používa aj BirdLife International. S cieľom vylúčiť náhodnú prítomnosť a územia obývané menej významnými druhmi sa musia v dotknutých lokalitách vyskytovať aj významné druhy alebo poddruhy dotknuté na úrovni Únie.
- 39 Po tretie, Komisia spresňuje, že význam časti VVÚ Rila, ktorá nebola klasifikovaná ako OCHÚ, vyplýva aj z iných dokumentov, čo je dôkazom toho, že je nevyhnutné klasifikovať aj ďalšie územia tohto VVÚ.
- 40 V tejto súvislosti táto inštitúcia poukazuje na to, že návrh na klasifikáciu celej VVÚ Rila ako OCHÚ bol zaradený do programu schôdze z 11. marca 2011 Nacionalen savet po biologično raznoobrazie (Národná rada pre biodiverzitu, Bulharsko) (ďalej len „NSBR“), inštitútu novovytvoreného pri BAN, a že táto schôdza bola zorganizovaná v nadväznosti na vyhotovenie správy BAN z 28. decembra 2010, ktorá obsahovala argumenty v prospech označenia troch nových OCHÚ v pohorí Rila, ktoré zahŕňajú takmer celé územie VVÚ Rila ešte neklasifikované ako OCHÚ, konkrétne OCHÚ Rilski manastir, OCHÚ Rila Jug (Rila juh) a OCHÚ Rila Sever (Rila sever). Posledné dve uvedené oblasti ministerstvo životného prostredia spojilo do jednej s názvom OCHÚ Rila buffer.
- 41 Zatiaľ čo NSBR schválila označenie OCHÚ Rilski manastir, preskúmanie návrhu budúceho začlenenia OCHÚ Rila buffer do siete „Natura 2000“ sa odložilo bez toho, aby bulharské orgány spochybnili potrebu klasifikovať ďalšie územia VVÚ Rila ako OCHÚ. Na tento účel sa vo svojej odpovedi na odôvodnené stanovisko zaviazali prediskutovať túto klasifikáciu v rámci NSBR v marci 2015.
- 42 Na základe dohody s Ministerstvom životného prostredia BDZP predložila nový návrh na označenie OCHÚ Rila buffer, ktorý sa mal posúdiť na zasadnutí NSBR 22. marca 2016. Medzitým počas odborných stretnutí zorganizovaných medzi útvarmi Komisie a bulharskými orgánmi, ako aj v rámci predkladania písomných informácií v súvislosti s týmto konaním Bulharská republika nechala Komisiu čakať, pokiaľ ide o otázku novej klasifikácie OCHÚ, pričom omeškanie odôvodnila administratívnymi a procesnými prekážkami.
- 43 Okrem toho bol Komisii doručený od BDZP návrh štandardného formulára údajov, ktorý vypracovala BAN v súvislosti s budúcim OCHÚ Rila buffer, ktorý sa takmer úplne zhodoval s časťou ešte neklasifikovaného VVÚ Rila. V ňom sa neklasifikovanému územiu pripisoval ešte väčší význam pre zachovanie dotknutých druhov.
- 44 Význam časti VVÚ Rila, ktoré ešte neboli klasifikované ako OCHÚ, pre typicky lesné druhy uvedené v prílohe I smernice o vtáctve, najmä pre tetra hlucháňa, ďatľa bielochrbtého a dubníka trojprstého, vyplynul aj z nových akčných plánov pre tieto druhy financovaných ministerstvom životného prostredia prostredníctvom operačného programu „Životné prostredie“ 2007 – 2013.
- 45 Napokon, pokiaľ ide o tvrdenia Bulharskej republiky predložené počas konania pred podaním žaloby s cieľom odôvodniť iba čiastočnú klasifikáciu VVÚ Rila ako OCHÚ, založené najmä na práve členských štátov stanoviť hierarchiu medzi rôznymi prioritami, akými sú napríklad sociálno-ekonomický rozvoj a geografické podmienky krajiny, vzhľadom na neexistenciu spoľahlivých údajov, ktoré by mali byť k dispozícii, ako aj vôľu jednak dodržiavať jeden a ten istý časový harmonogram pre výber OCHÚ a lokalít s európskym významom a jednak zabezpečiť, aby sa takéto oblasti v čo najväčšej možnej miere prekryvali, Komisia zastáva názor, že tieto tvrdenia sa nezakladajú na žiadnych ornitologických kritériách, a nie sú preto relevantné vzhľadom na článok 4 ods. 1 smernice o vtáctve.

- 46 Bulharská republika na svoju obranu v podstate predkladá päť tvrdení.
- 47 Po prvé, Bulharská republika tvrdí, že členské štáty disponujú voľnou úvahou v súvislosti s výberom najvhodnejších území pre klasifikáciu OCHÚ.
- 48 Pripomína, že samotná skutočnosť, že lokalita vyhovuje na zachovanie určitých druhov, nestačí na odôvodnenie povinnosti klasifikovať ju ako OCHÚ. Vnútroštátne orgány majú v tejto súvislosti lepšie znalosti miestnych pomerov. Okrem toho na tento účel je potrebná aktualizácia vedeckých údajov na vymedzenie situácie najviac ohrozených druhov, ako aj situácie druhov, ktoré predstavujú spoločné dedičstvo Únie, tak aby bolo možné klasifikovať ako OCHÚ tie najvhodnejšie územia. V tejto súvislosti prítomnosť veľmi obmedzeného počtu populácie druhov na určitých územiach nestačí na konštatovanie toho, že sú najvhodnejšie na zachovanie dotknutých druhov.
- 49 Takisto pripomína, že podľa judikatúry členské štáty môžu prostredníctvom vedeckých dôkazov preukázať, že záväzky vyplývajúce z článku 4 ods. 1 smernice o vtáctve možno splniť aj klasifikáciou iných lokalít ako OCHÚ ako tých, ktoré vyplývajú zo zoznamu VVÚ a pokrývajú menšiu celkovú plochu ako posledné uvedené lokality (rozsudok z 20. marca 2003, Komisia/Taliansko, C-378/01, EU:C:2003:176, bod 18). Dodáva, že na základe voľnej úvahy, ktorou disponujú členské štáty pri uplatňovaní ornitologických kritérií na určenie území, ktoré sú najvhodnejšie na ochranu druhov uvedených v prílohe I smernice o vtáctve, rozlíšila medzi územiami, ktoré sú najdôležitejšie na zachovanie cieľových druhov vtáctva uvedených v článku 4 ods. 1 tejto smernice, na jednej strane a menej dôležitými územiami, ktoré čelia značnému antropickému tlaku, na druhej strane.
- 50 Bulharská republika spochybňuje argumentáciu Komisie, podľa ktorej VVÚ nevyhnutne predstavuje územia najvhodnejšie podľa počtu a veľkosti v zmysle článku 4 ods. 1 smernice o vtáctve. Podľa tohto členského štátu zoznam VVÚ síce je v prípade neexistencie vedeckých dôkazov svedčiacich o opaku referenčným zdrojom umožňujúcim posúdiť, či členský štát klasifikoval ako OCHÚ územia dostatočné z hľadiska počtu a rozlohy na ochranu všetkých druhov vtákov uvedených v prílohe I smernice o vtáctve, takýto zoznam však nie je právne záväzný (rozsudok zo 7. decembra 2000, Komisia/Francúzsko, C-374/98, EU:C:2000:670, bod 25). Členské štáty preto môžu dodržiavať povinnosti vyplývajúce z článku 4 ods. 1 smernice o vtáctve tým, že ako OCHÚ klasifikujú aj iné lokality ako tie, ktoré sa nachádzajú na zozname VVÚ.
- 51 Po druhé, Bulharská republika tvrdí, že Komisia skreslila skutočnosti, dôkazy a tvrdenia, ktoré predložila.
- 52 Na úvod tvrdí, že Komisii prináleží preukázať, že určitú plochu treba klasifikovať ako OCHÚ. V žalobe Komisia tvrdila, že Bulharská republika nespochybňuje význam VVÚ Rila pre zachovanie vtáctva. Komisia tým skreslila tvrdenia Bulharskej republiky predložené počas konania pred podaním žaloby. Táto žaloba sa totiž netýka významu VVÚ Rila pre zachovanie vtáctva. Bulharská republika v tejto súvislosti tvrdí, že klasifikácia 72 % VVÚ Rila je spôsobilá zaručiť najvyšší stupeň ochrany druhov a ich biotopov. Komisia sa ďalej vo svojej žalobe odvoláva na údaje uvedené v tabuľke, ktorú poskytla Bulharská republika v dodatočných informáciách v júli 2009, a vyvodzuje z nej určité závery. Nie je však možné určiť, o aké konkrétne údaje sa Komisia v tejto súvislosti opiera. Napokon, podľa Komisie z dostupných údajov a analýz vyplýva, že existuje určité obmedzenie v súvislosti s pokrytím pre 17 druhov vtákov uvedených v prílohe I smernice o vtáctve. Zdá sa však, že závery Komisie sú v zásade založené na informáciách pochádzajúcich z údajov od mimovládnych subjektov, ktorých aktuálnosť a spoľahlivosť sú pochybné.
- 53 Po tretie, Bulharská republika tvrdí, že Komisia neposkytla žiadne dôkazy na podporu svojej žaloby. Tvrdí, že neexistujú nezvratné vedecké údaje preukazujúce potrebu klasifikovať celé VVÚ Rila ako OCHÚ a tie, o ktoré sa opiera žaloba Komisie, nie sú spoľahlivé alebo aktuálne. Bulharská republika v marci 2014 oznámila Komisii údaje vyplývajúce zo správy uvedenej v článku 12 smernice o vtáctve týkajúce sa dotknutých druhov vtákov, ktoré sa nezohľadnili ani v odôvodnenom stanovisku, ani

v žalobe. Tento členský štát v tejto súvislosti oznamuje niekoľko údajov, ktoré by mohli spochybníť presnosť údajov BDZP použitých Komisiou, takže by bolo potrebné zhromaždiť ďalšie vedecké údaje. Samotné údaje BDZP vzbudzujú pochybnosti, pokiaľ ide o nevyhnutnosť klasifikácie celého VVÚ Rila ako OCHÚ. V tejto súvislosti BDZP, hoci práve jej prislúcha uskutočniť počiatočné hodnotenie a výber území, ktoré predstavujú OCHÚ v Bulharsku, nepredložila príslušným bulharským orgánom ani znalcom žiadne informácie, ktoré má k dispozícii o ornitologických údajoch pre územia nachádzajúce sa mimo označených OCHÚ.

- 54 Okrem toho Bulharská republika zastáva názor, že Komisia nevysvetlila metódu a analýzy, ktoré ju viedli k záveru, že súčasná klasifikácia časti VVÚ Rila ako OCHÚ je nedostatočná. V tejto súvislosti sa nevzali do úvahy najaktuálnejšie údaje. Bulharská republika tiež zdôrazňuje, že na stretnutí NSBR 22. marca 2016 znalci vyjadrili pochybnosti o klasifikácii celého VVÚ Rila ako OCHÚ.
- 55 Bulharská republika ďalej tvrdí, že výpočty Komisie nemožno považovať za presné.
- 56 Pokiaľ ide o kritérium, podľa ktorého lokality, ktoré obýva najmenej 1 % vnútroštátnej hniezdiacej populácie druhov, musia byť zachované, Bulharská republika sa domnieva, že to nie je jediné kritérium, ktoré sa musí použiť na identifikáciu OCHÚ. Nízky počet vtákov prítomných na určitých územiach je takisto faktor, ktorý treba zohľadniť.
- 57 Okrem iného spochybňuje nedostatok aktuálnych údajov použitých Komisiou pochádzajúcich z projektu biotopov *Corine Land Cover* z rokov 1990 alebo 2000, pričom uvádza, že existujú novšie údaje z tohto projektu z rokov 2006 a 2012. Bulharská republika sa domnieva, že najaktuálnejšie údaje boli predložené ministerstvu životného prostredia v rámci návrhu plánu riadenia Národného parku Rila na roky 2015 až 2024. Okrem toho sa domnieva, že Komisia nevzala do úvahy ani neposúdila – ani v odôvodnenom stanovisku a ani v žalobe – údaje týkajúce sa druhov vtákov, pokiaľ ide o povinnosti vyplývajúce z článku 12 smernice o vtáctve na roky 2008 až 2012.
- 58 Po štvrté, Bulharská republika tvrdí, že nebolo možné vykonať ani len čiastočnú klasifikáciu časti VVÚ Rila ako OCHÚ, ktorá ešte nebola klasifikovaná, z dôvodu obmedzení spojených s vnútroštátnym konaním. NSBR, ktorá má právomoc preskúmať návrhy na OCHÚ, totiž nedospela k žiadnemu jednotnému stanovisku o potrebe takejto klasifikácie z dôvodu rozporov ovplyvňujúcich existujúce vedecké údaje a ich nedostatočnej spoľahlivosti, ako aj rozdielných stanovísk medzi členmi NSBR týkajúcich sa uplatniteľných ornitologických kritérií.
- 59 Po piate, pokiaľ ide o chápanie tvrdení Bulharskej republiky predložené Komisiou v jej žalobe, tento členský štát tvrdí, po prvé, že na rozdiel od záveru Komisie, možný budúci hospodársky rozvoj v neklasifikovanej oblasti VVÚ Rila nebol určujúci pre jeho rozhodnutie neklasifikovať celé VVÚ Rila ako OCHÚ. Bulharská republika uvádza, že v každom prípade má právo stanoviť si hierarchiu priorít. Po druhé, dôvodom toho, že sa neklasifikovalo pôvodne navrhnuté VVÚ Rila buffer, nebol – ako tvrdí Komisia – nedostatok spoľahlivých údajov, ale nedostatok aktuálnych a jednoznačných údajov, ktoré by preukazovali nevyhnutnosť tejto klasifikácie. Po tretie, pokiaľ ide o údajnú vôľu dodržiavať jeden a ten istý časový harmonogram pre výber OCHÚ a lokalít európskeho významu, Bulharská republika uvádza, že na toto tvrdenie sa neodvolala, aby odôvodnila skutočnosť, že nebolo klasifikované celé VVÚ Rila ako OCHÚ.

Posúdenie Súdnyim dvorom

- 60 Po prvé, treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora článok 4 ods. 1 smernice o vtáctve stanovuje členským štátom povinnosť klasifikovať ako OCHÚ územia, ktoré spĺňajú ornitologické kritériá vyplývajúce z tohto ustanovenia (rozsudok zo 14. januára 2016, Komisia/Bulharsko, C-141/14, EU:C:2016:8, bod 27 a citovaná judikatúra).

- 61 Po druhé, členské štáty sú povinné klasifikovať ako OCHÚ všetky územia, ktoré sa podľa ornitologických kritérií ukazujú ako najvhodnejšie na zachovanie dotknutých druhov (rozsudok zo 14. januára 2016, Komisia/Bulharsko, C-141/14, EU:C:2016:8, bod 28 a citovaná judikatúra).
- 62 Po tretie, pokiaľ ide o čiastočnú klasifikáciu niektorých oblastí, Súdny dvor už rozhodol, že klasifikácia OCHÚ nemôže vyplývať z izolovaného preskúmania ornitologickej hodnoty každej dotknutej plochy, ale musí sa zakladať na zohľadnení prirodzených hraníc dotknutého ekosystému, pričom ornitologické kritériá, na ktorých sa má klasifikácia výlučne zakladať, musia byť vedecky podložené (rozsudok zo 14. januára 2016, Komisia/Bulharsko, C-141/14, EU:C:2016:8, bod 30 a citovaná judikatúra).
- 63 Na účely spochybnenia tvrdenia Komisie, podľa ktorého je časť VVÚ Rila klasifikovaná ako OCHÚ nedostatočná, Bulharská republika na úvod tvrdí, že členské štáty majú širokú mieru voľnej úvahy pri uplatňovaní ornitologických kritérií s cieľom identifikovať územia, ktoré sú najvhodnejšie na zachovanie druhov uvedených v prílohe I smernice o vtáctve.
- 64 V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že voľná úvaha členských štátov pri výbere území, ktoré sú najvhodnejšie pre klasifikáciu OCHÚ, sa netýka toho, či klasifikujú ako OCHÚ tie územia, ktoré sa im zdajú podľa ornitologických kritérií najvhodnejšie, ale len použitia týchto kritérií na určenie území, ktoré sú najvhodnejšie na zachovanie druhov uvedených v prílohe I smernice o vtáctve (rozsudok zo 14. januára 2016, Komisia/Bulharsko, C-141/14, EU:C:2016:8, bod 29 a citovaná judikatúra).
- 65 Ako vyplýva z judikatúry citovanej v predchádzajúcom bode – a ako Komisia správne zdôraznila –, po prvé, je síce nesporné, že členské štáty majú určitú mieru voľnej úvahy, pokiaľ ide o výber OCHÚ, ale rozhodnutie o ich klasifikácii a vymedzení sa musí zakladať na ornitologických kritériách stanovených v smernici o vtáctve. A preto, keďže Bulharská republika s cieľom identifikovať najvhodnejšie územia na klasifikáciu ako OCHÚ rozlíšila medzi územiami, ktoré sú najdôležitejšie na zachovanie druhov vtáctva uvedených v článku 4 ods. 1 tejto smernice, a územiami, ktoré sú menej dôležité a podliehajú silnému antropickému tlaku, prekročila hranice svojej voľnej úvahy, ktorou disponujú členské štáty.
- 66 Po druhé, keďže podľa článku 4 ods. 1 smernice o vtáctve členské štáty klasifikujú ako OCHÚ najmä územia najvhodnejšie z hľadiska počtu a veľkosti na zachovanie týchto druhov, členský štát nemôže z dôvodu, že disponuje voľnou úvahou, pokiaľ ide o výber OCHÚ, klasifikovať ako OCHÚ lokality, ktorých počet a celková rozloha sú zjavne menšie ako počet a celková rozloha lokalít vymedzených ako najvhodnejšie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. mája 1998, Komisia/Holandsko, C-3/96, EU:C:1998:238, bod 63).
- 67 Bulharská republika sa teda nemôže odvolávať na voľnú úvahu, ktorou disponujú členské štáty, aby odôvodnila len čiastočnú klasifikáciu ako OCHÚ tých území, ktoré v celom rozsahu zodpovedajú ornitologickým kritériám stanoveným v článku 4 ods. 1 smernice o vtáctve.
- 68 Bulharská republika ďalej v podstate tvrdí, že dôkazy, ktoré predložila Komisia na podporu údajného nesplnenia povinnosti, nie sú vedecky podložené a zakladajú sa na údajoch, ktoré nie sú aktuálne.
- 69 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v rámci konania o nesplnenie povinnosti podľa článku 258 ZFEÚ Komisii prináleží, aby preukázala existenciu údajného nesplnenia povinnosti. Komisia musí Súdnemu dvoru predložiť dôkazy nevyhnutné na to, aby preveril existenciu tohto nesplnenia bez toho, aby sa opieral o akúkoľvek domnienku (rozsudok z 21. júla 2016, Komisia/Rumunsko, C-104/15, neuvyverejnený, EU:C:2016:581, bod 83 a citovaná judikatúra).
- 70 Napriek tomu táto inštitúcia, ktorá nemá vlastné vyšetrovacie právomoci v tejto oblasti, sa do veľkej miery spolieha na informácie poskytnuté prípadnými sťažovateľmi, súkromnými alebo verejnými subjektmi pôsobiacimi na území dotknutého členského štátu, ako aj týmto samotným členským štátom. Podobne všetky úradné dokumenty vydané orgánmi dotknutého členského štátu možno

považovať za platný zdroj informácií na účely začatia postupu uvedeného v článku 258 ZFEÚ zo strany Komisie (rozsudok zo 16. júla 2015, Komisia/Slovensko, C-140/14, neuvverejnený, EU:C:2015:501, bod 40 a citovaná judikatúra).

- 71 Pokiaľ ide, po prvé, o údajný nedostatok spoľahlivosti vedeckých a právnych údajov predložených Komisiou, treba zdôrazniť, že tieto údaje, z ktorých časť poskytli samotné bulharské orgány, podliehali v rokoch 2007 až 2010 súboru hodnotení, ktoré vykonali BAN, BDZP a pracovné skupiny *ad hoc* zložené z expertov zastupujúcich bulharské orgány, akademickú obec a mimovládne organizácie, a boli následne predmetom diskusie a aktualizácií na stretnutiach expertov samotnej NSBR.
- 72 Z tých istých údajov pritom vyplýva, že časť VVÚ Rila, ktorá nebola klasifikovaná ako OCHÚ, v predjednávanej veci Rila buffer, predstavuje priaznivý biotop pre viaceré druhy uvedené v prílohe I smernice o vtáctve. Okrem toho celé VVÚ Rila má mimoriadny význam pre veľké množstvo týchto druhov a ich biotopy, ktoré sú najviac ovplyvnené, sa nachádzajú v časti VVÚ, ktorá je klasifikovaná ako OCHÚ, ako aj v časti, ktorá takto klasifikovaná nie je.
- 73 Na rozdiel od tvrdenia Bulharskej republiky, podľa ktorého Komisia nespresnila ani metódu a ani analýzy použité pri každom z dotknutých druhov, treba konštatovať, že táto inštitúcia vo svojej žalobe poskytla relevantné údaje, pokiaľ ide o túto metódu a tieto analýzy, a predložila okrem iného tabuľky, ktoré dokazujú stupeň ovplyvnenia pri každom z týchto dotknutých druhov.
- 74 Podobne, pokiaľ ide o výsledky zasadnutí NSBR z 11. marca 2011 a z 22. marca 2016, na základe ktorých Bulharská republika rozhodla odložiť svoje rozhodnutie o prípadnej klasifikácii Rila buffer ako OCHÚ, je potrebné poznamenať, že NSBR nedokázala dosiahnuť konsenzus, pokiaľ ide o túto klasifikáciu, z dôvodu, po prvé, nie námietok vedeckých expertov, ale úradníkov z rôznych ministerstiev zapojených do konania a primátorov, a po druhé, z dôvodu prekážok súvisiacich s interným postupom týkajúcim sa klasifikácie OCHÚ.
- 75 Nedostatočnosť klasifikácie VVÚ Rila ako OCHÚ pritom nemožno odôvodniť takými prekážkami. Navyše, ako zdôrazňuje Komisia, okrem toho, že žiadny vedecký expert nenamietal voči klasifikácii lokality Rila buffer ako OCHÚ, miestni úradníci nepredložili žiadnu vedeckú analýzu v neprospech takejto klasifikácie a obmedzili sa len na to, že navrhli uskutočniť nové štúdie.
- 76 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že hoci je nesporné, že v súvislosti s akoukoľvek klasifikáciou sa predpokladá, že príslušné orgány nadobudli na základe najlepších dostupných vedeckých znalostí presvedčenie, že dotknutá lokalita je súčasťou najvhodnejších území na ochranu vtáctva, neznamená to však, že povinnosť klasifikácie sa vo všeobecnosti neuplatní, kým tieto orgány plne nezhodnotili a neoverili nové vedecké znalosti (rozsudok z 13. decembra 2007, Komisia/Írsko, C-418/04, EU:C:2007:780, bod 63 a citovaná judikatúra).
- 77 Bulharská republika tiež spochybňuje voľbu Komisie na účely určenia významu VVÚ Rila pre druhy vtáctva, ktoré sú v nej zastúpené, v súvislosti s prahovou hodnotou 1 % týkajúcou sa miestnej alebo národnej hniezdiacej populácie, ktorú používa BirdLife International.
- 78 Vzhľadom na to, že je nesporné, že Bulharská republika nepredložila žiadne iné ornitologické kritérium, ktoré by sa dalo objektívne porovnať s kritériami používanými organizáciou BirdLife International, táto prahová hodnota predstavuje v prípade neexistencie vedeckých dôkazov svedčiacich o opaku referenčný zdroj umožňujúci posúdiť, či tento členský štát mal klasifikovať celé VVÚ Rila ako OCHÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. decembra 2007, Komisia/Írsko, C-418/04, EU:C:2007:780, body 53 a 54).
- 79 Z toho vyplýva, že tvrdenie Bulharskej republiky týkajúce sa nedostatočnej spoľahlivosti údajov použitých Komisiou nemožno prijať.

- 80 Po druhé, treba tiež zamietnuť tvrdenie Bulharskej republiky, podľa ktorého existovali aktuálnejšie údaje, ktoré Komisia nezohľadnila, pokiaľ ide o určité druhy, uvedené v bode 57 tohto rozsudku, ktoré klasifikácia lokality Rila buffer ako OCHÚ mala údajne chrániť.
- 81 Je nesporné, že z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že je potrebná aktualizácia vedeckých údajov na účely vymedzenia situácie najviac ohrozených druhov, ako aj situácie druhov, ktoré predstavujú spoločné dedičstvo Únie, s cieľom klasifikovať tie najvhodnejšie územia ako OCHÚ, a je potrebné používať najaktuálnejšie vedecké údaje dostupné na konci lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku (rozsudok z 13. decembra 2007, Komisia/Írsko, C-418/04, EU:C:2007:780, bod 47).
- 82 V prípade neexistencie aktualizovaných vedeckých údajov, ktoré by mohli odôvodniť iba čiastočnú klasifikáciu VVÚ Rila ako OCHÚ, je však opodstatnené, že Komisia vo svojej žalobe usudzovala, že zoznam VVÚ predstavuje najaktuálnejší a najpresnejší referenčný zdroj, ktorý umožňuje posúdiť, či Bulharská republika klasifikovala dostatočný počet a veľkosť území ako OCHÚ v zmysle článku 4 ods. 1 smernice o vtáctve (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. decembra 2007, Komisia/Írsko, C-418/04, EU:C:2007:780, bod 67). Tento zoznam, aj keď nie je právne záväzný pre dotknuté členské štáty, totiž obsahuje vedecké dôkazy, ktoré umožňujú posúdiť dodržiavanie povinnosti členským štátom vyplývajúcej z tohto ustanovenia (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. decembra 2000, Komisia/Francúzsko, C-374/98, EU:C:2000:670, body 25 a 26).
- 83 Súdny dvor tak opakovane rozhodol, že vzhľadom na vedecký charakter zoznamu VVÚ a neexistenciu akéhokoľvek vedeckého dôkazu, prostredníctvom ktorého by členský štát preukázal, že mohol splniť povinnosti vyplývajúce z článku 4 ods. 1 smernice o vtáctve tým, že by ako OCHÚ klasifikoval menšiu celkovú plochu, ako vyplýva z tohto zoznamu, sa tak tento zoznam môže používať ako referenčný prvok umožňujúci posúdiť, či členský štát klasifikoval dostatočný počet a veľkosť oblastí ako OCHÚ v zmysle tohto článku 4 ods. 1 (pozri v tomto zmysle rozsudky z 20. marca 2003, Komisia/Taliansko, C-378/01, EU:C:2003:176, bod 18, a z 13. decembra 2007, Komisia/Írsko, C-418/04, EU:C:2007:780, bod 52).
- 84 Treba však konštatovať, že Bulharská republika, ktorá sa obmedzila len na to, že zdôraznila potrebu vykonať dodatočné štúdie o VVÚ Rila, nepreukázala, ako vyplýva aj zo spisu predloženého Súdnemu dvoru, že mohla splniť povinnosti uvedené v článku 4 ods. 1 smernice o vtáctve tým, že by ako OCHÚ klasifikovala iné lokality vyplývajúce zo zoznamu VVÚ, ktorý vypracovala BDŽP v roku 2007 a ktoré pokrývajú menšiu celkovú plochu ako posledné uvedené.
- 85 Navyše z údajov vyplývajúcich zo správy uvedenej v článku 12 tejto smernice, ktoré Komisia tiež preskúmala, nevyplývajú žiadne skutočnosti, ktoré by protirečili žalobným návrhom.
- 86 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že Bulharská republika tým, že nezahrnula celé VVÚ Rila ako OCHÚ, neklasifikovala územia najvhodnejšie podľa počtu a veľkosti na zachovanie druhov uvedených v prílohe I smernice o vtáctve, takže tento členský štát nesplnil svoje povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 4 ods. 1 tejto smernice.

O trovách

- 87 Podľa článku 138 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazat' Bulharskú republiku na náhradu trov konania a Bulharská republika nemala úspech vo svojich dôvodoch, treba jej uložiť povinnosť nahradiť trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

- 1. Bulharská republika tým, že nezahrnula celé významné vtáčie územie pokrývajúce pohorie Rila ako osobitne chránené územie, neklasifikovala územia, ktoré sú najvhodnejšie podľa počtu a veľkosti na zachovanie druhov uvedených v prílohe I smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva, a v dôsledku toho si tento členský štát nesplnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 4 ods. 1 tejto smernice.**
- 2. Bulharská republika je povinná nahradiť trovy konania.**

Podpisy